

Posudek oponenta disertační práce

Univerzita Karlova

Fakulta Fakulta humanitních studií

Studijní program Studia dlouhověkosti

Student MUDr. Ing. Petr Fiala

Disertační práce Ekonomické aspekty dlouhodobé péče

Školitel doc. MUDr. Iva Holmerová Ph.D.

Oponent doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.

Předložená disertační práce z ekonomické oblasti dlouhodobé péče je výsledkem studia v doktorském programu Studia dlouhověkosti.

• **Naplnění cílů disertační práce**

Disertační práce MUDr. Ing. Petra Fialy je předkládána jako soubor odborných článků propojených průvodním textem. Autor zvolil víceúrovňový ekonomický přístup k tématu dlouhodobé péče a zabývá se aktuální situací financování zařízení následné dlouhodobé, sociální a domácí péče v ČR. Cíl práce je uveden v abstraktu, a to, že se autor „snaží vyplnit mezeru v našich současných znalostech o této méně viditelné stránce péče o naše občany.“ Zpracováním předloženého textu byl cíl práce naplněn. MUDr. Ing. Petr Fiala seznamuje se svými provedenými analýzami, které publikoval v různých člancích, a zdůrazňuje potřebu sledování nejdůležitějších ekonomických parametrů. Ekonomické aspekty překládá jako ucelené kapitoly (odborné články). Autor prokázal schopnosti tvůrčího přístupu, předložená disertace odpovídá požadavkům na vědeckou práci. Oceňuji mezisektorový přístup MUDr. Ing. Petra Fialy ke zvolenému tématu.

Jako námět do diskuse k obhajobě navrhuji komentování různých rovin ekonomického přístupu: od makroekonomického (součást strategických dokumentů ČR, nabídka, poptávka, financování z veřejných rozpočtů), k mikroekonomickému přístupu spojenému s ekonomickými ukazateli nákladů, výnosů, efektivity, struktury trhu, financování zařízení následné dlouhodobé, sociální a domácí péče ze soukromých zdrojů i vlastními příjmy atd.).

- **Teoretická východiska disertační práce, práce s literaturou**

Konstatuji, že články jsou zpracované konceptuálně i metodologicky odborně, pojmy i teoretická východiska jsou relevantně uvedeny. Použité pojmy jsou definované na základě znalosti zahraničních i domácích autorů. V některých případech jde o ne příliš aktuální zdroj, což nereflektuje současný stav poznání. Publikace Galbraith, J. K. Společnost hojnosti. Praha: Svoboda, 1967 je uvedena pouze v seznamu literatury, a není na ni odkaz v textu.

Jako námět pro obhajobu otevírá otázku kritické analýzy české literatury a výzkumů.

- **Výzkumný postup, použité metody, způsob zpracování**

Pro splnění cíle autor vybral tato témata, která průběžně zpracoval a průběžně publikoval:

- Demografická situace – Zdravotní stav populace, délka dožití ve zdraví, potřebnost zdravotní a sociální péče - Finanční rámec českého zdravotnictví, dlouhodobé a zdravotně-sociální péče - Ekonomické analýzy lůžkové péče - Ekonomické analýzy terénní péče - Mezinárodní srovnání, jeho možnosti a meze - Diskuse, závěry. V obsahu je kap. 7 nazvaná: Finanční a legislativní rámec zdravotní a sociální péče v ČR.

Právní aspekty považuji za zásadní, protože spolu s ekonomickými určují rámec a možnosti subjektů působících v oblasti dlouhodobé péče.

Kvalita a systematickosti provedených analýz a zpracování výzkumných dat je v souladu s možnostmi studenta doktorského studia.

- **Formální úroveň zpracování**

K formální úrovni zpracování nemám připomínky. Jazyková úroveň a dodržování formálních zásad akademického psaní je standardní.

- **Přínos disertační práce, výzkumné výsledky a závěry**

Přínos práce je zřejmý, autor předpokládá, že uplatnění výzkumných výsledků a závěrů lze očekávat u širokého okruhu stakeholderů, ze strany různých zainteresovaných subjektů a skupin. Zároveň připouští, že v českém prostředí jde spíše o dosud neprobádanou problematiku, proto lze předpokládat zájem o její závěry zejména z vědecko-výzkumných kruhů. U tématu doporučuji rozvést diskusi o sledování ekonomicko-finančních ukazatelů a o posuzování naplňování poslání poskytovatelů dlouhodobé péče. Je možné uvažovat i možnostech i omezeních, která se objevují ve výzkumu ve veřejném a v nestátním

neziskovém sektoru? Zajištění rovnováhy mezi ekonomicko-finančními ukazateli a úspěšným realizováním poslání je zásadní otázkou pro každý management v sociální a zdravotní oblasti. Zamyslet se i nad globalizačním diskursem, kdy se objevuje a vytváří funkcionální dimenze ve vztahu k novým trendům.

Otázky pro obhajobu:

1/ Prosím o vyjádření se k aspektům disertace:

- a) různé roviny ekonomického přístupu: od makroekonomického (součást strategických dokumentů ČR, nabídka, poptávka, financování z veřejných rozpočtů), k mikroekonomickému přístupu spojenému s ekonomickými ukazateli nákladů, výnosů, efektivity, struktury trhu, financování zařízení následně dlouhodobé, sociální a domácí péče ze soukromých zdrojů i vlastními příjmy atd.)
- b) kritická analýza české literatury a výzkumů,
- c) možnosti vícezdrojového financování zařízení v oblasti dlouhodobé péče.

2/ Jaké ekonomické ukazatele v oblasti dlouhodobé péče doporučuje autor používat a proč?

Závěr

Student prokázal tvůrčí schopnosti v dané oblasti výzkumu, práce splňuje požadavky standardně kladené na disertační práce v daném vědním oboru.

Disertační práci doporučuji k obhajobě před komisí pro státní doktorské zkoušky a obhajoby disertačních prací.

Praha 5. 8. 2021

Doc. Ing. Marie Dohnalová, CSc.

Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií